

Dôvodová správa

k bodu programu:

Návrh Všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica č./2024, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzného nariadenie mesta Banská Bystrica č. 9/2023 o určení úhrady, spôsobe jej určenia a platenia za sociálne služby poskytované mestom Banská Bystrica v znení Všeobecne záväzného nariadenia č. 3/2024.

I. Na základe čoho sa materiál predkladá:

- VZN č. 9/2023 o určení úhrady, spôsobe jej určenia a platenia za sociálne služby poskytované mestom Banská Bystrica účinné od 1.2.2024, schválené uznesením č. 306/2023 – MsZ z 12. 12. 2023 v znení Všeobecne záväzného nariadenia č. 3/2024, schváleného uznesením č. 383/2024 - MsZ z 23. 4. 2024, ktoré nadobudlo účinnosť dňom 1.7.2024, je potrebné upraviť podľa reálnych potrieb, ktoré vyplynuli z praxe pri poskytovaní sociálnych služieb a podľa t. č. platného zákona č. 448/2008 Z. z. v znp.

II. Právny rámec:

- v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
- v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znp.

III. Obsahové vymedzenie materiálu:

V návrhu VZN sa precizujú v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. (ďalej len „zákon“) nasledovné zmeny:

- **podľa § 32b zákona v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa** je poskytovaná sociálna služba pre deti do 3 rokov veku dieťaťa, ak zákonný zástupca dieťaťa vykonáva zárobkovú činnosť, pripravuje sa na povolanie štúdiom na škole alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo návratom na trh práce
- mesto B. Bystrica túto sociálnu službu poskytuje v zariadení „Rozprávkové jasličky“; v jeho záujme je službu poskytovať prioritne uvedeným zákonným zástupcom dieťaťa a to dlhodobo na základe uzatvorenej zmluvy podľa § 74 zákona, v potrebnej kvalite, čo má vplyv nielen na odbornú stránku poskytovanej služby, ale i na finančnú; vytvárať požadované personálne, materiálno-technické

a priestorové podmienky, zdravé prostredie pre deti, eliminovať faktory, ktoré môžu ovplyvňovať ich dodržiavanie; kapacita zariadenia je 73 detí; o sociálnu službu je záujem, o čom svedčí aj evidencia žiadostí, nakoľko záujem zákonných zástupcov je t. č. vyšší, ako je počet miest v zariadení

- na základe uvedeného navrhujeme vypustiť od. 4 v § 2 VZN č. 9/2023, tzn. jednorazovú činnosť a to opatrovanie dieťaťa; za posledných päť rokov činnosť bola využívaná v minimálnej miere (5-6 detí/ročne), nebolo možné dostatočne eliminovať nežiadúce javy týkajúce sa najmä zdravotných, hygienických, či bezpečnostných podmienok
- v prípade, že bude požiadavka, záujem zo strany zákonných zástupcov v budúcnosti o tento druh služby, možno aj pre širšiu vekovú skupinu detí, v inom – na to určenom prostredí po splnení určených podmienok zo strany orgánov verejnej správy, navrhujeme túto službu zriadiť s určením konkrétnych podmienok jej poskytovania
- **pri poskytovaní sociálnej služby podľa § 34 zákona v zariadení podporovaného bývania** vyplynulo z praxe potreba doplniť výšku úhrady v situácii, keď prijímateľ sociálnej služby nie je prítomný v zariadení, napr. z dôvodu hospitalizácie, liečenia
- na základe uvedeného navrhujeme uvedenú situáciu doplniť do VZN
- **podľa § 40 zákona v dennom stacionári** je poskytovaná sociálna služba pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ak je jej stupeň odkázanosti najmenej III
- mesto B. Bystrica uvedenú službu poskytuje v Stredisku sociálnych služieb, konkrétne v budove na Robotníckej 12 na základe uzatvorenej zmluvy podľa § 74 zákona v požadovanej kvalite, čo má vplyv nielen na odbornú stránku poskytovanej služby, ale i na finančnú; kapacita zariadenia je 10 fyzických osôb; v dennom stacionári je poskytovaná aj odľahčovacia služba ambulantnou formou, ktorá je v r. 2024 viac využívaná
- na základe uvedeného navrhujeme vypustiť ods. 5 v § 7 VZN č. 9/2023, tzn. poskytnutie tejto ambulantnej formy služby jednorazovo; doteraz nebol žiadny záujem o tento spôsob poskytnutia služby; možno sa domnievať, že je to aj z toho dôvodu, že zdravotný stav fyzickej osoby, ktorá spĺňa požadovaný stupeň odkázanosti je špecifický; zároveň predpokladáme, že poskytovaním odľahčovacej služby je táto služba plne nahradená; prijatím VZN č. 9/2023, účinnosť od 1.2. 2024 boli určené rôzne formy a optimálne finančné podmienky na jej poskytovanie a je o ňu zvýšený záujem (je to aj jeden z výstupov pracovnej skupiny – Osoby s nepriaznivým zdravotným stavom pracujúcej v rámci KPSS)

- **podľa § 42 zákona je poskytovaná prepravná služba** fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, alebo ktorá má nepriaznivý zdravotný stav
- mesto B. Bystrica v ods. 4 VZN č. 9/2024 má v okruhu osôb prepravnej služby menované aj fyzické osoby nad 62 rokov a ostatné fyzické osoby a určenú aj výšku úhrady; doteraz nebol žiadny záujem o túto službu z ich strany; možno sa domnievať, že tieto fyzické osoby využívajú iný spôsob prepravy a nie sú odkázané na sociálnu službu; zároveň je potrebné uviesť, že je vedená evidencia žiadateľov o prepravnú službu z okruhu osôb s nepriaznivým zdravotným stavom, ktorým je v zmysle zákona určená, nakoľko ich požiadavky zatiaľ nevieme uspokojovať podľa ich potrieb
- na základe uvedeného navrhujeme upraviť vo VZN okruh osôb v ods. 4 a v ods. 5
- **vo VZN č. 9/2023 v § 15** sú uvedené názvy zariadení sociálnych služieb, v ktorých sa iné činnosti podľa § 15, ods. 3 zákona poskytujú; nakoľko v menovaných zariadeniach sociálnych služieb sú poskytované viaceré druhy sociálnych služieb a to na rôznych adresách/v rôznych budovách, je potrebné precizovať miesta pre zabezpečovanie a poskytovanie iných činností pre prijímateľov sociálnych služieb,
- **v Čl. VI, § 16 VZN č. 9/2023** sú vymenované tzv. iné činnosti a okruhy fyzických osôb, ktorým sa môžu poskytovať; ide o činnosti: klasická masáž, cvičenia, lavaterm, magnetoterapia, ultrazvuk, biolampa, elektroliečba, cvičenia na posilňovacích prístrojoch; sú to úkony týkajúce sa zdravotníctva, poskytované zvyčajne na pracoviskách rehabilitácie a fyzioterapie, úkony/procedúry navrhuje odborný lekár na základe zdravotného stavu fyzickej osoby a vykonávajú ich kvalifikovaní fyzioterapeuti a maséri
- v súčasnosti sú poskytované mestom B. Bystrica trom okruhom fyzických osôb a to prijímateľom sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb, fyzickým osobám v domácom prostredí a fyzickým osobám, ktoré prichádzajú za týmto účelom do zariadení z domáceho prostredia; mesto má vytvorené dve pracovné miesta fyzioterapeuta a dve pracovné miesta maséra; problematické je poskytovať služby oboch odborníkov pre všetky určené okruhy osôb; záujem mesta je iné činnosti poskytovať najmä v súlade s §15, ods. 3 zákona a tie sú určené najmä prijímateľom sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb zriadených mestom, tým zvyšovať kvalitu sociálnej služby, zefektívniť prácu oboch odborníkov, umožniť prijímateľom sociálnej služby s ohľadom na ich zdravotný stav a odkázanosť, čo najplnohodnotnejší život v zariadení aj s poskytnutím iných činností kvalifikovanými zamestnancami
- na základe uvedeného navrhujeme vo VZN vypustiť Čl. VI a upraviť Prílohu 2

- **v Prílohe č. 1 VZN č. 9/2023** je určená výška úhrady za požičanie konkrétnych pomôcok, zaradený je tam aj skúter, ktorý má mesto B. Bystrica vo výpožičke bezplatne na základe zmluvy č. 3198/2024/OSV-SDS do 30.1.2025; doteraz bol skúter zapožičaný jedenkrát, napriek intenzívnej propagácii a praktického prezentovania medzi seniormi a fyzickými osobami s nepriaznivým zdravotným stavom; nie je oň záujem, dôvodom je zvyčajne zdravotný stav z okruhu osôb, ktorým je určený, obava z manipulácie s touto pomôckou, minimálne až žiadne možnosti jeho nabíjania (elektrické nabíjanie) vmieste ich bydliska a jeho uloženie v bytových domoch (jeho veľkosť) apod.
- zmluva o výpožičke nebude predĺžená z dôvodu nezáujmu o pomôcku, preto navrhujeme vypustiť bod 11 z Prílohy 1 VZN č. 9/2024.

IV. Kvantifikácia ekonomických dopadov na rozpočet mesta včítane mzdových nákladov:

- nemá dopad na rozpočet mesta v roku 2025.